

XII. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnione w portfelu handlowym.

Zróznicowanie między ekspozycjami pod względem ich celów, w tym w zakresie zysków kapitałowych oraz celów strategicznych, a także przegląd stosowanych technik rachunkowości oraz metod wyceny, w tym zasadnicze założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz wszystkie znaczące zmiany tych praktyk.

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) wg stanu na dzień 31.12.2017 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe – (w tys. zł)	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię- (w tys. zł)
1.	Akcje SGB S.A. w Poznaniu	0	2 804,5
RAZEM		0	2 804,5

W portfelu Banku na dzień 31.12 2017 roku znajduje się 28.045 akcji Banku Zrzeszającego SGB – Banku S.A. w Poznaniu w kwocie 2 804,5 tys. zł, o wartości nominalnej 100 zł za sztukę.

Bank posiada 2 635 udziałów (50 zł za jeden udział) w firmie PartNet sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, która jest strategicznym udziałowcem firmy SoftNet sp. z o.o. (będącej dostawcą systemów informatycznych dla banków spółdzielczych) o wartości 131 750 zł. Z racji współpracy w zakresie ubezpieczeń: 800 udziałów (2 zł. za sztukę) w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „Concordia” w wysokości 1 600 zł oraz 50 udziałów (5 zł. za sztukę) w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych - Macif, w wysokości 250 zł.

Od dnia 31.03.2016 r. Bank jest Członkiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB i posiada 1 udział o wartości nominalnej 1 000 zł.

Na dzień 31.12.2017 r. Bank posiada 700 sztuk Bankowych Papierów Wartościowych SGB – Bank S.A. serii D wyemitowanych przez SGB – Bank S.A. w dniu 13 listopada 2013 roku o wartości nominalnej 1 000 PLN każdy oraz 700 sztuk Bankowych Papierów Wartościowych SGB – Bank S.A. serii F wyemitowanych przez SGB – Bank S.A. w dniu 27 września 2017 roku o wartości nominalnej 1 000 PLN każdy. Wartość BPW wraz z naliczonymi odsetkami na 31.12.2017 r. wynosi 1 409 035,75 zł. Zasady naliczania i wypłaty odsetek od BPW określone zostały w prospekcie emisyjnym SGB- Bank S.A.

Zgodnie z przyjętą w Banku Polityką rachunkowości wyceny aktywów i pasywów na dzień bilansowy dokonuje się według zasad określonych w ustawie, z uwzględnieniem odpowiednio przepisów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, przepisów rachunkowości zabezpieczeń oraz następujących zasad:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmian wartości godziwej odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu, w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny ujmuje się odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych;
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych;
- kredyty i pożyczki oraz inne należności Banku, które nie zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, wycenia się według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej;
- akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych, wycenia się metodą praw własności, natomiast pozostałe udziały mniejszościowe wycenia się według ceny nabycia pomniejszone o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
- aktywa przejęte za długi wycenia się według wartości godziwej, a skutki wyceny zalicza się odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub pozostałych kosztów operacyjnych; w przypadku gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy;
- zobowiązania finansowe, które nie zostały zakwalifikowane do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, Bank wycenia na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej;
- rezerwy wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości,
- kapitały (fundusze) własne oraz pozostałe aktywa i pasywa wycenia się w wartości nominalnej.

XIII. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym.

Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej jest definiowane przez Bank, jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość

zaktualizowaną kapitału. W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją stóp procentowych.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej odbywa się z częstotliwością kwartalną, dla wszystkich walut, przy wykorzystaniu następujących metod:

- lukę stopy procentowej,
- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku;
- analizę podstawowych wskaźników ekonomicznych;
- testy warunków skrajnych.

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w związku z dokonywaną oceną potencjalnego wpływu na sytuację finansową Banku dużych zmian parametrów rynkowych lub zmian w profilu ryzyka Banku. Stanowią one narzędzie diagnostyczne oceniające stabilność przychodów Banku w sytuacjach niekorzystnych.

Bank przeprowadza test warunków skrajnych dla ryzyka stopy procentowej dla zaistnienia następujących sytuacji:

- zmiany stóp procentowych o 200 p. b. i jej wpływu na wynik finansowy;
- zmiany stóp procentowych o 200 p. b. i jej wzrostu na wartość zaktualizowaną kapitału;

W przypadku spadku stóp o 200 punktów bazowych wynik odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy zmniejszy się o 5.283 tys. zł, natomiast przy założeniu, że stopy procentowe wzrosną o 200 p. b. wynik odsetkowy wzrośnie o 989 tys. zł.

Na dzień 31.12.2017 r. wrażliwość wartości ekonomicznej Banku wynikająca ze wzrostu stóp procentowych o 200 p.b. wynosi - 9 tys. zł, co stanowi 0,02% funduszy własnych.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko stopy procentowej, które na 31 grudnia 2017 roku było ryzykiem istotnym. Utworzony kapitał wewnętrzny wynosił 3 507 tys. zł.

XIV. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XV. Polityka w zakresie wynagrodzeń

1. Wprowadzenie

Na podstawie §§ 23- 29 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz. U. z 2017 r. poz. 637), w Banku obowiązują w zakresie adekwatnym do spółdzielczej formy prawnej, rozmiaru prowadzonej działalności i ryzyka z nią związanego, wewnętrznej organizacji oraz charakteru i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

- 1) Polityka wynagrodzeń w banku spółdzielczym w Gnieźnie, wprowadzona na mocy uchwały Nr 87/2017 Zarządu Banku Spółdzielczego w Gnieźnie z dnia 27 października 2017 r.,
- 2) Polityka wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Gnieźnie, wprowadzona na mocy uchwały Nr 85/2017 Zarządu Banku Spółdzielczego w Gnieźnie z dnia 27 października 2017 r.

2. Założenia i cele polityki

Polityka wymieniona w pkt 1 ppkt 1) stanowi zestawienie założeń i celów przyjętych w obszarze kształtowania wynagrodzeń na wszystkich szczeblach organizacyjnych w Banku i wobec członków wszystkich jego organów statutowych, uzupełnione informacją o stosowanych systemach, procedurach i ogólnych zasadach, którymi kieruje się Bank w tym obszarze. Stanowią ona preambułę do formułowania szczegółowych polityk wynagradzania, a ogólne zasady ujęte w tej Polityce są podstawą tworzenia szczegółowych regulacji wynagrodzeń dla organów nadzorujących i zarządzających oraz dla pracowników zatrudnionych w Banku.

Polityka wymieniona w pkt 1 ppkt 2) służy przede wszystkim wspieraniu prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcaniu do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza akceptowany przez Radę Nadzorczą ogólny poziom ryzyka Banku, a także wspieraniu realizacji strategii działalności oraz ograniczaniu konfliktu interesów. Polityka obejmuje następujące założenia:

- 1) w Banku przyjęto kryterium „istotnego wpływu na profil ryzyka” rozumiany jako rzeczywisty udział danego pracownika w procesie zarządzania Bankiem w obszarze:
 - podejmowania indywidualnych decyzji kredytowych, dla których pojedyncza ekspozycja stanowi co najmniej 5% obliiga kredytowego danej jednostki organizacyjnej Banku, a łączne zaangażowanie kredytobiorcy co najmniej 10% tego obliiga,
 - zarządzania płynnością Banku poprzez podejmowania decyzji o lokowaniu wolnych środków przekraczających 5% funduszy własnych Banku, z wyłączeniem sytuacji,

gdy każdorazowa decyzja wymaga akceptacji członka Zarządu nadzorującego pion finansowy,

- identyfikowania, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka oraz szacowania kapitału wewnętrznego,
- identyfikowania, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka braku zgodności,
- wykonywania zadań z zakresu audytu lub wewnętrznej kontroli instytucjonalnej,
- kierowania komórkami odpowiedzialnymi za kwestie prawne, księgowe, kadrowe i informatyczne, pod warunkiem podejmowania samodzielnie istotnych decyzji z tych obszarów,
- analiz ekonomicznych, chyba że są one weryfikowane przez inne komórki merytoryczne lub komitet kredytowy, a decyzje kredytowe podejmuje Zarząd kolegialnie.

2) stosując kryterium, o którym mowa w pkt 1) za osoby mające istotny wpływ na profil ryzyka w Banku uznano członków Zarządu, a także dyrektora departamentu organizacyjno-prawnego, pełniącego funkcję komórki ds. ryzyka braku zgodności oraz dyrektora departamentu ryzyka i sprawozdawczości,

3) przy określaniu zasad polityki wynagradzania, zastosowano zasadę proporcjonalności, w której uwzględniono:

- formę prawną działania Banku,
- rozmiar działalności i jej złożoność,
- skalę i profil ryzyka związanego z prowadzoną działalnością,
- organizację wewnętrzną Banku oraz podział kompetencji i obowiązków.

4) w przypadku wynagrodzeń zależnych od wyników, jako podstawę do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia przyjęto ocenę według kryteriów określonych w Polityce za trzy lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą,

5) łączna kwota premii dla członków Zarządu oraz innych osób objętych Polityką za dany rok kalendarzowy nie może przekroczyć wraz z narzutami 10% zysku brutto Banku ustalonego na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego dokonanie oceny po zweryfikowaniu przez biegłego rewidenta wyniku finansowego,

6) łączne wynagrodzenie zmienne nie ogranicza zdolności Banku do zwiększania jego bazy kapitałowej.

3. Zmienne składniki wynagrodzenia

W ramach polityki wynagrodzenia członkowie Zarządu otrzymują premię uzależnioną od efektów pracy i wyników finansowych Banku, przyznawaną i wypłacaną z uwzględnieniem

kryteriów oceny określonych w polityce. Jej wysokość określa uchwała Rady Nadzorczej po dokonaniu oceny pracy członków Zarządu. Łączna kwota przyznanych zmiennych składników wynagrodzenia dla poszczególnych członków Zarządu Banku w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa niż 100% stałego rocznego wynagrodzenia określonego w umowie o pracę.

Stosując zasadę proporcjonalności, zmienne składniki wynagrodzenia wypłaca się w pełnej wysokości raz w roku w terminie do końca pierwszego półrocza następującego po okresie oceny. W przypadku, gdy łączna kwota premii przyznana wszystkim członkom Zarządu przekroczyłaby 0,5% funduszy własnych ustalonych na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego dokonanie oceny, stosuje się zasadę odroczenia 40% przyznanej premii, a 60% wypłacane jest w terminie do końca pierwszego półrocza następującego po okresie oceny. W 2017 roku nie zaistniały przesłanki do zastosowania odroczenia wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia.

4. Kryteria oceny członków Zarządu

Dla potrzeb polityki Bank stosuje kryteria ilościowe i jakościowe. Podstawę przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia członkom Zarządu stanowi ocena wyników finansowych i efektów pracy za okres trzech lat obejmujący rok miniony oraz dwa lata poprzedzające ten rok.

Zmienne składniki wynagrodzenia uzależnione są od uzyskiwanych wyników, a podstawą określenia ich łącznej wysokości jest ocena:

- indywidualnych efektów pracy członka Zarządu,
- wyników finansowych Banku jako całości.

Przy ocenie indywidualnych efektów pracy, bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe, a także okres faktycznie sprawowanej funkcji w Zarządzie, jeżeli jest on krótszy niż trzy lata. Wyniki Banku powinny uwzględniać koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

Oceny indywidualnych efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza, uwzględniając:

- ocenę pracy jednostek i komórek organizacyjnych Banku objętych nadzorem danego członka Zarządu,
- celowość ponoszonych kosztów związanych z funkcjonowaniem Banku w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu,
- skuteczność kontroli funkcjonalnej w nadzorowanych przez członka Zarządu jednostkach lub komórkach organizacyjnych Banku,
- jakość świadczonej pracy, z uwzględnieniem skarg składanych na danego członka Zarządu lub Zarządu w przypadku decyzji kolegialnych,

- zdarzenia wynikające ze sprawowanych funkcji zarządczych danego członka Zarządu mające wpływ na kondycję finansową lub reputację Banku,
- jakość zarządzania organizacją i zasobami ludzkimi w Banku w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu,
- wyniki kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Banku w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu,
- oceny nadzorcze BION w obszarach objętych nadzorem danego członka Zarządu.

Z kolei przy ocenie wyników finansowych Banku jako całości uwzględnia się następujące kryteria:

- współczynnik wypłacalności,
- wynik z tytułu odsetek i wynik z tytułu prowizji,
- wypracowany zysk netto Banku,
- sumę bilansową Banku,
- wskaźnik jakości kredytów.

W roku 2018 dokonano oceny pracy członków Zarządu, uwzględniającej efekty indywidualne i osiągnięte wskaźniki finansowe za okres 2015-2017. Rada Nadzorcza wyraziła pozytywną ocenę efektów pracy poszczególnych członków Zarządu oraz stwierdziła spełnienie kryteriów ilościowych na posiedzeniu w dniu 21 maja 2018 r.

5. Wartość wypłaconych składników wynagrodzenia

Wartość wynagrodzeń dla osób sprawujących stanowiska kierownicze w Banku w roku 2017 wyniosła 634 tys. zł. W skład wypłaconego wynagrodzenia wchodziło:

- wynagrodzenie zasadnicze o charakterze stałym w kwocie 462 tys. zł,
- premie i nagrody nie objęte zakresem Polityki, a także świadczenia związane z korzystaniem prywatnych samochodów w celach służbowych i inne świadczenia w wysokości 169 tys. zł,
- zmienne składniki wynagrodzenia wypłacone za lata 2014 - 2016 w wysokości 3 tys. zł.

W 2017 roku wypłacono zmienne składniki wynagrodzenia za lata 2014 – 2016 w łącznej kwocie (z narzutami) 3,6 tys. zł. W roku 2017 utworzono rezerwy na zmienne składniki wynagrodzenia w łącznej kwocie 120 tys. zł.

XVI. Informacje o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. ustawy Prawo bankowe

1. Wprowadzenie

Realizując założenia i cele „Polityki ładu korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Gnieźnie”, Bank opracował i wdrożył procedury oceny członków organów nadzorujących

i zarządzających Banku oraz pracowników zajmujących najważniejsze stanowiska w Banku. W Banku funkcjonują w tym zakresie dwie regulacje:

„Procedura oceny kompetencji i reputacji członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Gnieźnie”,

„Procedura oceny kwalifikacji i reputacji członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Gnieźnie”.

Celem przywołanych procedur jest realizacja zasady odpowiedniości członków organów Banku, poprzez zapewnienie realizacji przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej funkcji zarządczych oraz nadzorczych na odpowiednim poziomie kwalifikacyjnym i w sposób odpowiadający oczekiwanym standardom zarządzania i skutecznemu nadzorowi, z uwzględnieniem roli tych organów i ich poszczególnych członków w kreowaniu wizerunku banku jako instytucji zaufania publicznego. Bank realizuje powyższe cele poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

2. Zasady dokonywania oceny

Ocena członków organu zarządzającego i nadzorczego Banku ma na celu ustalenie, czy poziom kwalifikacji członka Zarządu lub Rady Nadzorczej daje rękojmię należytego sprawowania zarządu lub nadzoru oraz zaistniałe fakty lub okoliczności w sferze osobistej członków nie mają negatywnego wpływu na reputację banku. Oceną objęte są:

- 1) osoby powoływane do składu Zarządu i Rady Nadzorczej Banku,
- 2) członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej w okresie pełnienia swoich funkcji, corocznie w terminie do końca drugiego miesiąca roku kalendarzowego następującego po roku, którego dotyczy ocena, a także każdorazowo, gdy zaistnieją okoliczności mogące powodować wystąpienie ryzyka utraty reputacji przez Bank na skutek utraty dobrej reputacji osobistej przez członka Zarządu albo Rady Nadzorczej lub gdy jego kompetencje będą budzić poważne zastrzeżenia pod kątem pełnienia funkcji zarządczych.

W procedurach oceny obowiązujących w Banku przyjęto następujące założenia:

- 1) indywidualne kompetencje poszczególnych członków Rady Nadzorczej uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwiać zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku,
- 2) członek Rady Nadzorczej daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków,
- 3) w Radzie Nadzorczej wszystkie osoby władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego,

- 4) Rada Nadzorcza, dokonując wyboru członka Zarządu, opiera się na wytycznych zawartych w Procedurze oceny i dokonuje oceny każdego kandydata odrębnie, kierując się przede wszystkim jego profesjonalizmem oraz jego nienaganną reputacją,
- 5) w Zarządzie zapewniony jest udział osób, które władają językiem polskim w zakresie niezbędnym do zarządzania Bankiem oraz posiadają znajomość polskiego rynku finansowego.

3. Kryteria oceny członka Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej podlegają ocenie pod względem kryterium kompetencji do należytego wykonywania obowiązków zarządczych i nadzorowania Banku wynikających z:

- 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
- 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
- 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji,

a także kryterium reputacji, przez co należy rozumieć społeczną akceptację danej osoby wynikającą z przestrzegania przez nią ogólnie przyjętych aprobowanych zasad społecznych oraz stosowania się do reguł prawa, a także przejawianie właściwej postawy, w tym względem wypełniania obowiązków publicznoprawnych, umownych i innych powinności wynikających z pełnionych funkcji.

Kryteria oceny badane są łącznie na podstawie danych i informacji zawartych w arkuszu informacyjnym składanym przez członka Zarządu i Rady Nadzorczej. Dokonanie oceny okresowej następuje w formie podjęcia przez Radę Nadzorczą w stosunku do członków Zarządu oraz przez Zebranie Przedstawicieli w stosunku do członków Rady Nadzorczej stanowisk zawierających indywidualną ocenę dla poszczególnych członków oraz ocenę kolegialną obu organów. Uzyskanie oceny negatywnej jest równoznaczne z uznaniem nieodpowiedniości członka Zarządu lub Rady Nadzorczej.

W roku 2017 dodatkowo na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1089) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Gnieźnie dokonała oceny spełnienia wymogów stawianych kandydatom na członków Komitetu Audytu przez przepisy prawa, a w szczególności wskazanych w art. 129 ust. 3 przywołanej ustawy, tj. wymogu posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu branży bankowej, wymogu posiadania wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania

sprawozdań finansowych oraz wymogów niezależności. Oceny dokonano na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 20 października 2017 r.

4. Wyniki oceny za rok 2017

Rada Nadzorcza dokonała okresowej oceny członków Zarządu zgodnie z „Procedurą oceny kwalifikacji i reputacji członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Gnieźnie” za rok 2017 na posiedzeniu w dniu 5 lutego 2017 r. W swoim stanowisku Rada pozytywnie oceniła poszczególnych członków Zarządu, a w szczególności stwierdziła, że posiadane przez poszczególnych członków Zarządu kwalifikacje i doświadczenie dają rękojmię ostrożnego, stabilnego i kompetentnego zarządzania we wszystkich najistotniejszych aspektach działania banku, a także nie stwierdziła okoliczności, które mogłyby spowodować wystąpienie ryzyka utraty reputacji przez bank lub dobrej reputacji osobistej przez któregokolwiek z członków Zarządu. Rada Nadzorcza uznała jednocześnie, że Zarząd banku posiada zbiorowo dostateczny poziom doświadczenia i wiedzy w celu zapewnienia efektywnego i bezpiecznego zarządzania bankiem.

Natomiast w dniu 12 czerwca 2018 r. Zebranie Przedstawicieli Członków Banku dokonało oceny poszczególnych członków Rady Nadzorczej oraz Rady jako organu kolegialnego za rok 2017. Stwierdzono, że doświadczenie i kwalifikacje członków Rady Nadzorczej oraz ich reputacja osobista, nie stanowią przeszkody w sprawowaniu skutecznego nadzoru. Zebranie Przedstawicieli pozytywnie oceniło również kwalifikacje Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

XVII. Ryzyko płynności i pozycji płynnościowej (Rekomendacja P)

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności

Zespół ryzyka, będący Komórką monitorującą ryzyko płynności, który podlega Prezesowi Zarządu, wykonuje zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
- 2) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- 3) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- 4) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;

- 5) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności;
- 6) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- 7) oceną poziomu ryzyka płynności;
- 8) identyfikacją potrzeb zmian w polityce płynnościowej Banku;
- 9) opracowywaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd dla komórki zarządzającej mającej na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
- 10) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności;
- 11) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności;
- 12) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
- 13) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Wydział księgowości i rozliczeń, będący Komórką zarządzającą ryzykiem płynności, która podlega Wiceprezesowi ds. finansowych, wykonuje zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;
- 2) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków

Stanowisko ds. sprawozdawczości, które podlega Dyrektorowi departamentu ryzyka i sprawozdawczości w zakresie:

- 1) wyznaczaniem wskaźników LCR i wewnętrznego NSFR.

Pozostałe komórki lub osoby, odpowiedzialne za:

- 1) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych;
- 2) przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych.

2. Sposób pozyskiwania finansowania działalności

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych; ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków uznawanych przez Bank za stabilne źródło finansowania;
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

Główne źródło działalności kredytowej Banku stanowią depozyty gospodarstw domowych wraz z depozytami pozostałych podmiotów niefinansowych, które są podstawą wyznaczania wielkości depozytów stabilnych i szczególnie dla tych grup klientów kierowana jest oferta depozytowa Banku. Część stabilna w/w depozytów stanowiąca osad oraz fundusze własne Banku (pomniejszone o majątek trwały) stanowią źródło finansowania działalności długoterminowej.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje skarbowe wykonuje komórka zarządzająca - Wydział księgowości i rozliczeń, natomiast funkcje zarządzania płynnością rozumiane jako funkcje monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności wykonuje komórka monitorująca – Zespół ryzyka. Funkcje skarbowe oraz funkcje zarządzania płynnością są w pełni scentralizowane.

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia

Bank Spółdzielczy jest zrzeszony w Zrzeszeniu SGB oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Zadania wykonywane przez Bank Zrzeszający na rzecz Banku Spółdzielczego w Gnieźnie w zakresie ryzyka płynności:

- 1) zabezpieczenie płynności śróddziennej,
- 2) prowadzenie rachunku bieżącego,
- 3) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym,
- 4) prowadzenie rozliczeń pieniężnych,
- 5) zabezpieczanie przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków,
- 7) prowadzenie rachunku Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) wsparcie w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności,
- 11) posiadanie awaryjnych planów na wypadek wystąpienia zakłóceń związanych z rozliczeniami międzybankowymi i płynnością śróddzienną,
- 12) dostarczanie dodatkowych źródeł finansowania,

Bank Spółdzielczy w Gnieźnie

- 13) utrzymywanie minimalnej kwoty aktywów nieobciążonych stanowiącej zabezpieczenie sytuacji awaryjnej,
- 14) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych i sporządzanie awaryjnych planów płynności.

Warunki/zadania, jakie Bank zobowiązany jest wykonywać w zakresie ryzyka płynności wynikające z przynależności do Zrzeszenia:

- 1) posiadanie wystarczającej ilości środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym, które zabezpieczą wypływy z rachunku bieżącego na koniec dnia operacyjnego,
- 2) lokowanie nadwyżek w Banku Zrzeszającym,
- 3) niepozyskiwanie finansowania od innych banków spółdzielczych,
- 4) zakup aktywów wyłącznie za zgodą i pośrednictwem Banku Zrzeszającego,
- 5) utrzymywanie w bilansach nadwyżki aktywów nieobciążonych, która pozwala na przetrwanie awaryjnej sytuacji przez 30 dni.

Obowiązki w zakresie ryzyka płynności wynikające z członkostwa w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB:

- 1) wyznaczanie i utrzymywanie wskaźnika LCR na zasadzie indywidualnej,
- 2) utrzymywanie w bilansach nadwyżki aktywów nieobciążonych, która pozwala na przetrwanie awaryjnej sytuacji przez 30 dni,
- 3) zdeponowanie i utrzymanie środków na koncie Minimum Depozytowego,
- 4) wpłata na Fundusz Pomocowy służący do pomocy Uczestnikom w razie niebezpieczeństwa utraty płynności lub wypłacalności i zapobieżenia ich upadłości,
- 5) posiadanie planu pozyskania i utrzymania depozytów.

5. Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR wg stanu na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Nazwa	Wielkość	Limity wynikające z przepisów prawa
1.	M1 Luka płynności krótkoterminowej	20 863	
2.	M2 Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,21%	1,0
3.	M3 Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	4,18%	1,0
4.	M4 Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,47%	1,0
5.	LCR ponad minimum	238%	64%

6. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności wg stanu na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Przedział płynności	Luka prosta	Luka skumulowana
1.	Podział do 1 tygodnia	6 725	6 725
2.	Podział do 1 miesiąca	24 210	30 936
3.	Podział do 3 miesięcy	43 903	74 838

7. Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w zrzeczeniu

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Celem funkcjonowania systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika. W ramach tego systemu funkcjonuje mechanizm pomocowy, w ramach którego Bank:

- utrzymuje odpowiedni poziom środków na rachunku Minimum Depozytowego,
- dokonuje wpłat na Fundusz Pomocowy.

W ramach funkcjonującego w zrzeczeniu systemu IPS, jednostka zarządzająca systemem ochrony w uzasadnionych sytuacjach udziela uczestnikom systemu pomocy zwrotnej z Funduszu Pomocowego. Pomoc ta może przybrać formę:

- pożyczki płynnościowej,
- pożyczki restrukturyzacyjnej,
- kaucji ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,
- gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń,
- nabycia wierzytelności,
- pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- wniesienia wkładów pieniężnych do Banku.
- objęcia akcji w celu zwiększenia funduszy własnych Banku Zrzeszającego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody Walnego Zgromadzenia Członków pomoc ze środków funduszu Pomocowego może przybrać charakter bezzwrotny.

W ramach dodatkowego zabezpieczenia płynności Bank jest zobowiązany do przestrzegania wewnętrznych limitów płynnościowych systemu ochrony, na które składają się: wskaźnik LCR (min. poziom wynikający z przepisów przemnożony przez 0,8), wskaźnik NSFR (min. 100%), nadzorcze miary płynności (min. zgodnie z przepisami prawa), udział depozytów powiększonych o fundusze własne powiększonych o majątek trwały (min. 105%) oraz udział aktywów z tytułu inwestycji finansowych w funduszach własnych (max. 100%).

8. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,

- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku,
- ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
- brak wypełniania wewnętrznych limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa (pomimo braku konieczności ich spełniania na poziomie indywidualnym),
- wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku.

9. Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania

Bank dywersyfikuje sposób finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,
- pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym.

10. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności Bank zalicza:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- utrzymywanie tzw. Minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,
- przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony,
- systematyczne przeprowadzanie testów warunków skrajnych: wrażliwości, odwróconych i scenariuszowych.

11. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności

Głównymi pojęciami w tym procesie są:

- płynność płatnicza: zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć bez konieczności ponoszenia straty,
- płynność bieżąca: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
- płynność krótkoterminowa: zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- płynność średnioterminowa: zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy,
- płynność długoterminowa: monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- bufor płynności: oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”,
- baza depozytowa: zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- aktywa płynne – suma aktywów nieobciążonych,
- wskaźnik LCR / wymóg dotyczący pokrycia płynności – wskaźnik płynności krótkoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR,
- wskaźnik NSFR / wymóg dotyczący stabilnego finansowania netto – wskaźnik płynności długoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR,
- nadzorcze miary płynności – wskaźniki płynności i limity określone w uchwale KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.

Pozostałe szczegółowe definicje stosowane przez Bank określone zostały w „Zasadach zarządzania ryzykiem płynności (...).

12. Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą

Bank inwestuje nadwyżki środków poprzez zakładanie lokat terminowych, lokowanie środków z rachunku bieżącego na rachunku lokaty w Banku Zrzeszającym.

13. Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych w:

- procesie szacowania kapitału wewnętrznego,
- budowaniu planów awaryjnych,
- wyznaczaniu poziomu limitów.

14. Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Plan awaryjny uwzględnia testy warunków skrajnych w szczególności poprzez wykorzystywanie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

15. Polityka utrzymania rezerwy płynności

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone),
- 2) wykorzystanie dodatkowych źródeł finansowania w postaci:
 - wykorzystania przyznanych linii kredytowych;
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
 - pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego;
 - pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;
 - przyrostu depozytów.

Ponadto Bank:

- 1) utrzymuje nadwyżki płynności w gotówce w wielkości niezbędnej do niezakłóconej obsługi gotówkowej,
- 2) utrzymuje środki na rachunku Minimum Depozytowym będące rezerwą płynności,
- 3) deponuje nadwyżki środków na lokatach terminowych z pierwotnym terminem zapadalności do 30 dni w BZ.

Polityka utrzymywania rezerwy płynności stosowana w Banku ma na celu zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz nieprzekraczanie limitów wewnętrznych systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa (pomimo, że Bank nie musi ich spełniać na poziomie indywidualnym).

16. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach zrzeczenia

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Przystępując do systemu Bank musiał spełnić kryteria wejścia. Jako uczestnik systemu Bank jest obowiązany ponadto utrzymywać odpowiednie limity wewnętrzne obowiązujące w Systemie. W przypadku zagrożenia utratą płynności jednostka zarządzająca udziela pomocy uczestnikowi systemu poprzez instrumenty określone w pkt. 8.

Łączna wysokość pomocy finansowej nie może być wyższa niż 20% środków stanowiących Fundusz Pomocowy (większa kwota wymaga zgody Walnego Zgromadzenia Członków).

Pomoc finansowa jest udzielana na podstawie złożonego wniosku. Kompletny wniosek rozpatrywany jest w terminie 14 dni roboczych. Decyzję o udzieleniu pomocy podejmuje Zarząd Spółdzielni za zgodą Rady Nadzorczej Spółdzielni.

17. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności

Raporty z zakresu ryzyka płynności przedstawiane są Zarządowi w okresach miesięcznych oraz Radzie Nadzorczej w okresach półrocznych.

Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności składają się:

- codziennie obliczane nadzorcze miary płynności dla komórki zarządzającej. Wyliczany jest również wskaźnik płynności krótkoterminowej (LCR), który przesyłany jest do Banku Zrzeszającego,
- miesięczne raporty zawierające m.in. dane na temat: alternatywnych źródeł finansowania, kalkulacji nadzorczych miar płynności i wskaźnika LCR, struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów, stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych – luka płynności, wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności, poziom aktywów nieobciążonych, analizy wskaźników płynności, przepływy pieniężne, stopnia przestrzegania limitów,
- kwartalne raporty zawierające dodatkowo dane na temat: stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych – dynamiczna luka płynności, wyniki testów warunków skrajnych, poziom wykonania Planu pozyskania i utrzymania środków uznanych przez Bank za stabilne źródło finansowania,
- roczne raporty zawierają dodatkowo dane na temat: testów warunków skrajnych badające wpływ zmian parametrów makroekonomicznych na poziom płynności, analizę płynności długoterminowej.

XVIII. Dźwignia finansowa

Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie

aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:

- w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał Tier I, w szczególności: wartości niematerialne i prawne w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I, udziały kapitałowe w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I, aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I,
- wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana: od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.

Bank ustala limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 6%.

Aktywa wg wartości bilansowej wg stanu na dzień 31.12.2017 r. wyniosły 527 861 tys. zł, zobowiązania pozabilansowe wyniosły 31 913 tys. zł, natomiast wskaźnik dźwigni wynosił 8,1%.

Wskaźnik dźwigni finansowej opisano w obowiązującej w Banku „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Gnieźnie”.

XIX. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach), tj.:

- Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

- Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.
- Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
- niezależną komórkę audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu. Bank stosuje mechanizmy kontrolne w szczególności postaci:

- polityk, regulaminów i procedur operacyjnych obejmujących wszystkie obszary działalności i stosowanych przez pracowników niższego szczebla. Tym samym stanowiące kluczowy element definiujący pożądane zachowania w ramach pierwszej i drugiej linii obrony,
- autoryzacji,
- kontroli dostępu i kontroli fizycznej,
- ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemach,
- inwentaryzacji, dokumentowania odstępstw,
- mierników, limitów i wskaźników wydajności,
- organizacji szkoleń dla pracowników banku.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka kontroli wewnętrznej oraz komórka do spraw zgodności. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te

procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,

Bank Spółdzielczy w Gnieźnie

- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gnieźnie:

Barbara Borowska - Prezes Zarządu

Tomasz Wiśniewski- Wiceprezes ds. handlowych

Mariusz Kowalczyk – Wiceprezes ds. finansowych

Zarząd zatwierdza informację do ogłoszenia

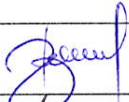
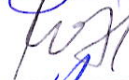
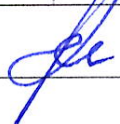
Gniezno, dnia 18.06.2017 r.

ZARZĄD
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W GNIEŹNIE

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gnieźnie oświadcza, że opisane w informacji ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku

Zarząd

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Barbara Borowska	Prezes Zarządu	
Tomasz Wiśniewski	Wiceprezes ds. handlowych	
Mariusz Kowalczyk	Wiceprezes ds. finansowych	

Gniezno, 18.06.2018 r.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gnieźnie oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko kredytowe			
Udział instrumentów wysokiego, średniego, średnio-niskiego i niskiego ryzyka w funduszach własnych	Max. 100%	0%	0,0%
Wartość portfela o charakterze handlowym	0	0	0
Udział portfela kredytowego w sumie bilansowej ¹	Min. 60%	55,0%	91,7%
Udział należności zagrożonych wg wartości bilansowej brutto od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych w ogólnej kwocie należności wg wartości bilansowej brutto sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych (wskaźnik należności zagrożonych)	Max. 3,5%	2,4%	68,5%
Udział rezerw celowych od należności zagrożonych wg wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych, w należnościach zagrożonych wg wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych (poziom ozerwowania)	Min. 50%	91,0%	182,0%
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym ²	Max. 2% 573 202 356 tys. zł	0,1%	6,7%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych	Max. 70%	59,8%	85,4%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max. 3%	2,7%	89,6%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego ³	Max. 2,0% 144 704 456 tys. zł	0,01%	0,5%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu ekspozycji kredytowych	Min. 10%	4,5%	45,2%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach	Max. 1,5%	1,6%	105,6%

¹ Nie ma charakteru limitu, jest to sytuacja pożądana

² Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału

³ Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału

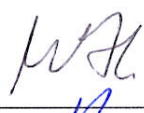

kredytowych ogółem			
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	-----	18	-
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	-----	5 795 tys. zł	-
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu	-----	2,0%	-
Całkowite zaangażowanie wobec klienta detalicznego z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych	Max. 255 tys. zł	350 tys. zł	137,3%
Ryzyko operacyjne			
Apetyt/Tolerancja na ryzyko operacyjne (globalny limit strat)	30% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne /662 tys. zł/	69 tys. zł	10,4%
Limity strat dla klas zdarzeń:	% apetytu na ryzyko		
- oszustwa wewnętrzne	0%	-	-
- oszustwa zewnętrzne	0%	-	-
- zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1%	-	-
- klienci, produkty i praktyka biznesowa	2%	0,02 tys. zł	0,2%
- szkody związane z aktywami rzeczowymi	1%	0,8 tys. zł	12,5%
- zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1%	0,9 tys. zł	12,7%
- wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	95%	67 tys. zł	10,4%
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max. 0,5%	0,06%	12,0%
Ryzyko płynności			
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M1	0	0	-
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M2	0	0	-
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M3	0	0	-
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M4	0	0	-
Kwota nadwyżki środków ponad kwotę środków wypełniających nadzorczą miarę płynności M1	-----	16 648	-
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	-	-
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	-	-
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	-	-
Wskaźnik LCR (z uwzględnieniem w aktywach płynnych środków zablokowanych na rachunku Minimum Depozytowego)	Min. 0,64 ⁴	238%	371,9%
Wskaźnik NSFR	Min. 100%	167%	167,0%

⁴ Poziom zgodny z obowiązującymi przepisami pomnożony przez współczynnik 0,8

Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach ⁵ powiększonych o majątek trwały netto	Min. 130%	183,9%	141,5%
Udział depozytów podmiotów niefinansowych w pasywach ogółem	Min. 80%	83,7%	104,6%
Ryzyko stopy procentowej			
Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max 1,0%	0,7%	70,0%
Udział aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku ⁶	1	0,2%	20,0%
Ryzyko kapitałowe			
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min. 12%	20,81%	173,4%
Współczynnik kapitału Tier I	Min. 12%	20,81%	173,4%
Łączny współczynnik kapitałowy	Min. 14,5%	21,60%	149,0%
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 73%	51,3%	70,3%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	Min 11%	15,61%	141,9%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 6%	8,1%	135,0%
Udział zaangażowania Banku w instrumenty kapitałowe Banku Zrzeszającego lub podmiotów zależnych Banku Zrzeszającego	Min 0,5% sumy bilansowej	0,8%	160,0%
Pozostałe wskaźniki			
Wskaźnik C/I (udział kosztów działania powiększonych o amortyzację w wyniku z działalności bankowej powiększonego o pozostałe przychody operacyjne minus pozostałe koszty operacyjne)	Max. 90%	68,8%	76,4%
Udział annualizowanego wyniku finansowego brutto w należnościach zagrożonych wg wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych	Min. 10%	64,3%	643,0%

Zarząd Banku

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Barbara Borowska	Prezes Zarządu	
Tomasz Wiśniewski	Wiceprezes ds. handlowych	
Mariusz Kowalczyk	Wiceprezes ds. finansowych	

Gniezno, dnia 18.06.2018 r.

⁵ Wartość kredytów obliczona jako: kapitał (w przypadku kredytów w rachunku bieżącym jest to kwota wykorzystana) minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa

⁶ Nie ma charakteru limitu, jest to sytuacja pożądana

